

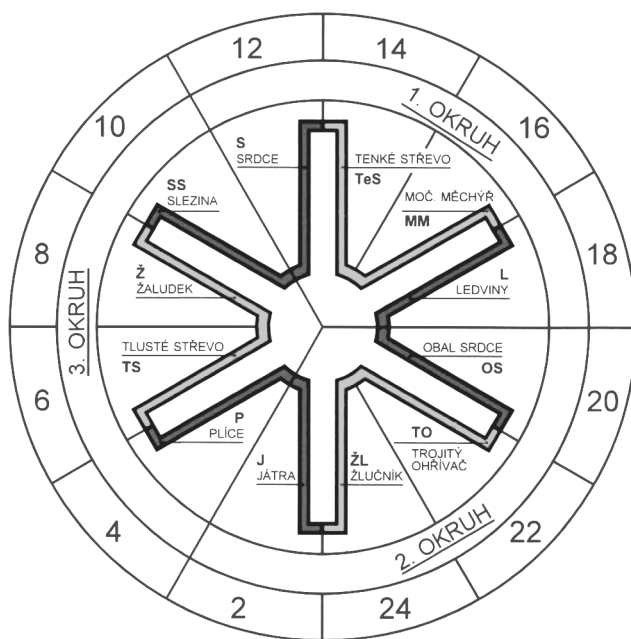
VII. DALŠÍ LÉČEBNÉ METODY

1. POUŽITÍ PRAVIDLA POLEDNE–PŮLNOC

Pravidlo poledne–půlnoc má své kořeny v pozorování jednoho ze základních cyklů v přírodě, a to střídání dne a noci, tedy 24hodinového rytmu. Tradiční východní medicína došla pozorováním k závěru, že žádný orgán by nevydržel pracovat stejně intenzivně celých 24 hodin a celý život. Každý orgán pracuje nejvyšší intenzitou dvě hodiny denně a potom se

vlna maxima přelévá do následujícího orgánu v energetickém oběhu. Dva protilehlé meridiány v energetickém oběhu jsou energeticky spojeny a jsou partneři. Pokud je např. meridián močového měchýře v období maxima, je protilehlý meridián plic v období minima (obr. č. 65).

Těchto souvislostí výhodně využíváme diagnosticky. Chceme-li se dozvědět, zda

Obr. č. 65 – Energetická hvězdice

je meridián močového měchýře skutečně přeplněn, tonizujeme meridián plic (protažením meridiánu, event. aplikací tonizačního bodu a bodu pramene). Pokud se tonizací dráhy plic pacientovi alespoň na chvíli uleví, byla dráha močového měchýře přeplněna energií. Pokud se mu přitížilo, byl na dráze močového měchýře nedostatek energie.

Zjištění stavu energetického naplnění jednotlivých meridiánů dle tohoto pravidla je obzvláště cenné u poruch meridiánů, které se nacházejí velmi blízko u sebe – na břiše, na končetinách, na kolenním kloubu, na obličeji.

Příklad: Pacient si stěžuje na akutní bolesti na pravé polovině obličeje. Tvář je oteklá, teplejší než levá strana.

Zjevně se jedná o nadbytek energie v tomto úseku. Celá oblast leží pod vlivem meridiánů žaludku, tlustého střeva, žlučníku, tenkého střeva a tří ohříváčů. První léčení pomocí přeložení energie dle pravidla vpravo–vlevo nepřineslo žádný uspokojivý výsledek. Při druhém sezení si otestujeme pomocí pravidla poledne–půlnoc protilehlé meridiány (můžeme testovat samozřejmě stejno-

stranné protilehlé meridiány, ale efekt je vždy větší, pokud odtahujeme energii co nejdále od ložiska, které testujeme nebo léčíme, tedy budeme testovat pomocí tonizačního bodu vlevo na protilehlých meridiánech):

- tenké střevo přes J 9 (J 9 je tonizační bod jater, jeho stimulováním odtahujeme energii z dráhy tenkého střeva do dráhy jater);
- tři ohříváče přes SS 2 (SS 2 je tonizační bod dráhy sleziny-slinivky);
- žlučník přes S 9 (S 9 je tonizační bod dráhy srdce);
- tlusté střevo přes L 7 (L 7 je tonizační bod dráhy ledviny);
- žaludek přes OS 9 (OS 9 je tonizační bod dráhy obalu srdce).

U prvních čtyř meridiánů nezaznamenáme žádnou zjevnou změnu, při testování žaludku pomocí tonizačního bodu OS 9 protilehlé dráhy obalu srdce dojde krátkodobě k úlevě od bolesti. Pro nás má toto zjištění velkou diagnostickou cenu, protože nám objasnilo energetickou situaci v dané oblasti a říká nám, že na dráze žaludku je přebytek energie, a na tomto závěru můžeme naplánovat další ošetření.

2. VYNIKAJÍCÍ BODY

Vynikající (mistrovské, mimořádné) body vyrovnávají v daném meridiánu energetickou situaci, tedy přebytek i nedostatek energie. Jejich použití je velmi výhodné u stavů, kdy si nejsme jisti svým energetickým nálezem, nebo u těžších stavů s mnoha onemocněními, rovněž u pacientů, kteří prodělali těžká onemocnění, organismus je vyčerpán a ještě není schopen regulačních zásahů. Vynikající body mají stejný harmonizační efekt jako masáž velkého nebo malého energetického oběhu. Tyto body můžeme použít také v závěrečném léčení zbytkových potíží na jednotlivých meridiánech.

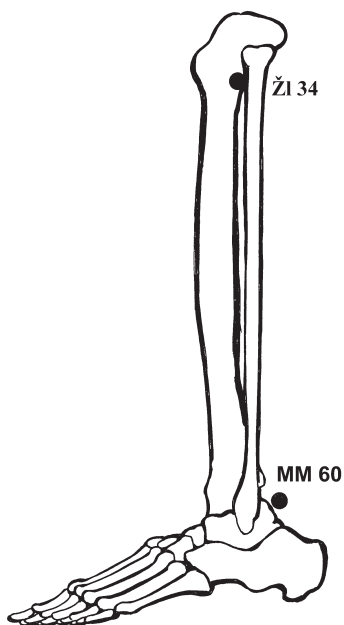
Mezi akupunkturisty jsou velmi oblíbené, protože jejich univerzálnost zaručuje solidní efekt při léčení. Někteří autoři sice nejsou až tolik přesvědčeni o síle těchto bodů, ale určitě jim je na každé dráze přisouzeno výjimečné postavení. Nyní si probereme jednotlivé vynikající body:

Mezi akupunkturisty jsou velmi oblíbené, protože jejich univerzálnost zaručuje solidní efekt při léčení. Někteří autoři sice nejsou až tolik přesvědčeni o síle těchto bodů, ale určitě jim je na každé dráze přisouzeno výjimečné postavení. Nyní si probereme jednotlivé vynikající body:

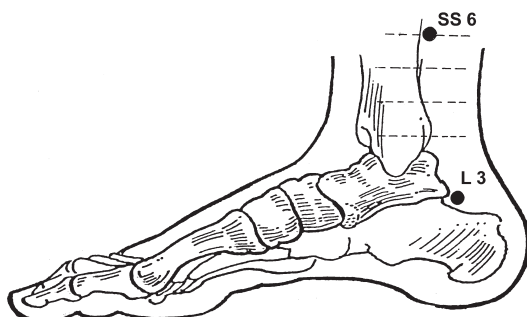
- S 7** – leží na zápětní rýze, mediálně od hráškovité kosti, zároveň je to bod pramene (obr. č. 39, str. 70).
- TeS 3** – zároveň tonizační a kardinální bod jangové oblasti, tedy samozřejmě i mistrovský bod pro tuto dráhu. Leží na malíkové straně zápěstí, při distálním konci 5. metakarpu, anebo na úrovni hrbolku, který se vytvoří na malíkové hraně ruky, pokud ji zavřeme do pěsti (obr. č. 39, str. 70).
- MM 60** – leží mezi zevním kotníkem a achilovkou. Akupunkturisté o něm říkají, že má velký vliv na dolní polovinu těla (obr. č. 66). Číňané používají pro tento bod označení „Pán bolesti“ – zmírňuje bolest, a proto nechybí v řadě kombinací akupunkturálních bodů u nejrůznějších algických stavů.
- L 3** – leží půl cunu za zadní hranou vnitřního kotníku a půl cunu pod spodní hranou vnitřního kotníku, zároveň bod pramene. Dostaneme se k němu i po horním okraji patní kosti, až zapadneme do úhlu mezi patní kostí a talem (obr. č. 67).
- OS 6** – leží mezi šlachami ohybačů předloktí, 3 cuny nad zápětní rýhou (obr. č. 71, str. 87).
- TO 3** – leží na konci vidlice mezi 4. a 5. metakarpem, na proximálním přechodu těla a hlavičky 4. metakarpu. Je to zároveň tonizační bod této dráhy (obr. č. 45, str. 73).
- ŽI 34** – nesmírně významný bod dráhy, která nese často známky energetické nerovnováhy. Leží před a pod hlavičkou lýtkové kosti. Při vyhledávání hlavičky lýtkové kosti pod kolenem někdy můžete být na pochybách, protože hlavička je skryta ve svalovině, ale pokud koleno ohnete, hlavička se demaskuje a můžete ji přímo chytit mezi prsty (obr. č. 66).
- J 3** – leží na konci vidlice mezi prvním a druhým metatarzem, při prvním paprsku, zároveň je to bod pramene této dráhy (obr. č. 68).
- P 9** – leží na zápětní rýze po palcové straně ruky, nad arteria radialis, je to také místo pohmatu při pulzové diagnostice. Zárroveň bod tonizační a bod pramene (obr. č. 55, str. 77).
- TS 4** – asi jeden z nejslavnějších bodů akupunktury. Mnozí znají i jeho čínské jméno HE-GU, leží při druhém metakarpu, při proximálním přechodu do epifyzy, někteří jej hledají tím způsobem, že při přitažení prvního prstu k ukazováku se ze svaloviny vytvoří vrcholek, z jehož vrcholku hledají tento bod (obr. č. 69).
- Ž 36** – další skvost akupunktury, zvláště jej milují ti, kteří vyznávají moxování. Leží jeden cun od hrany holenní kosti a dva cuny pod dolním okrajem čéšky. Mně osobně vyhovuje vyhledávání odspodu podél tibie, v místě, kde se začne rozšiřovat tibie do kondylární části (obr. č. 70).
- SS 6** – hledáme jej 3 cuny nad vrcholem vnitřního kotníku při zadní hraně holenní kosti (obr. č. 67).

3. BODY PŘECHODU (LUO BODY)

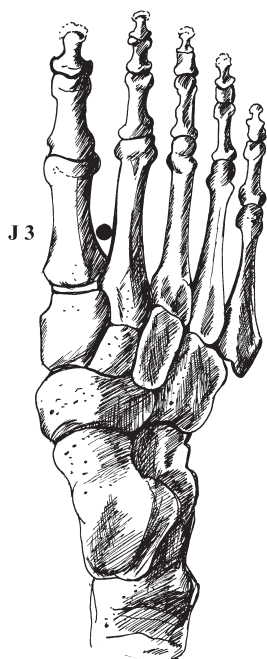
Body přechodu jsou velmi zajímavou kapitolou celé hierarchie akupunkturálních bodů. Používá je klasická koncepce hlavních meridiánů, ale jsou využívány i v systému pěti elementů. Empirie si představuje celý systém jako spojky mezi dvěma sousedními meridiány v oběhu, vždy mezi jinovými a jangovými, a prů-

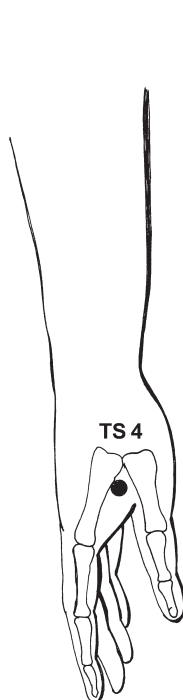
Obr. č. 66 – Vynikající body

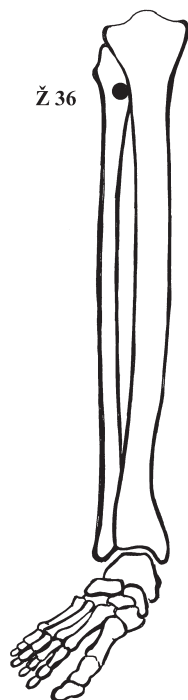
Obr. č. 67 – Vynikající body

Obr. č. 68 – Vynikající body

Obr. č. 69 – Vynikající body

Obr. č. 70 – Vynikající body

tok energie těmito spojkami je právě ovlivňován body přechodu.

Podíváme-li se na energetický oběh (obr. č. 65), těmito spojkami jsou spojeny následující dráhy:

srdce – tenké střeva
močový měchýř – ledviny
obal srdce – tři ohříváče
žlučník – játra
plíce – tlusté střeva
žaludek – slezina

Klasická medicína zná podobný model v podobě cévních spojek mezi arteriemi a žilami, tzv. arteriovenózní anastomózy. Cévní systém jimi řeší rychlejší průtok krajinami, které nepotřebují v ten daný okamžik plné prokrvení, a krev se tak rychleji dostane ve větším množství do oblastí, které potřebují lepší zásobení. V tomto modelu je směr průtoku ale vždy z arterie směrem do žíly.

V modelu spojených drah je průtok obousměrný dle toho, kde potřebuje být energie navýšena. Penzel používá vždy bod přechodu dráhy, ve které potřebujeme množství energie zvýšit.

Příklad: Dráha močového měchýře trpí nedostatkem energie. Pokud budeme chtít hladinu energie zvýšit, promasírujeme dráhy močového měchýře a ledvin, event. vše můžeme podpořit ještě stimulací tonizačních bodů a bodů pramene uvedených drah. Nakonec budeme stimulovat bod přechodu dráhy močového měchýře. Tímto bodem přechodu je z močového měchýře ovládnut přechod energie mezi drahami močového měchýře a ledvin a přetáhneme energii z dráhy ledvin do dráhy močového měchýře.

Obráceně, pokud bude nedostatkem energie trpět dráha ledvin, můžeme po stimulaci obou drah nastimulovat bod

přechodu dráhy ledvin, a tím přitáhneme z močového měchýře energii do ledvin.

Body přechodu pracují jen mezi výše uvedenými dvojicemi drah. Podíváme-li se na energetický oběh, není tedy tento přenos možný např. mezi drahami tenkého střeva a močového měchýře nebo mezi drahami sleziny a srdce.

Jiné školy užívají složitější model ovládnutí těchto spojek. V nich jsou spojky mezi spojenými drahami ovládnuty na jedné straně bodem přechodu a na druhé straně bodem pramene. Penzelův postup je jednodušší a určitě pro naše masážní potřeby dostačující.

Popis bodů přechodu:

S 5 – distální konec kosti loketní – ulny (epifyza), z palcové strany šlachy m. flexor carpi ulnaris (obr. č. 71).

TeS 7 – uprostřed loketní kosti, v průběhu dráhy tenkého střeva (obr. č. 72).

MM 58 – v septu mezi m. gastrocnemius a m. soleus, v polovině vzdálenosti mezi zevním kotníkem a kolenní šterbinou (obr. č. 73).

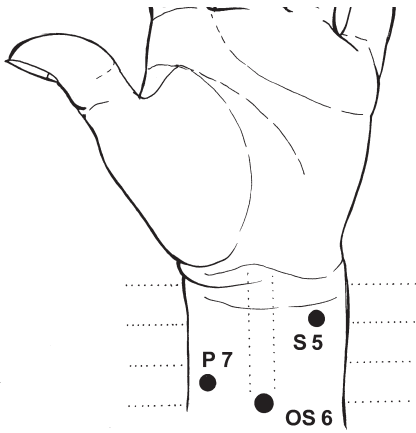
L 4 – dolní úpon Achillovy šlachy z vnitřní strany, 1 cun směrem plantární od dolního okraje vnitřního kotníku a 2 cuny za zadním okrajem vnitřního kotníku (obr. č. 74).

OS 6 – 3 cuny proximálně od zápěstní rýhy, mezi šlachami ohybačů zápěstí, je to zároveň vynikající bod (obr. č. 71).

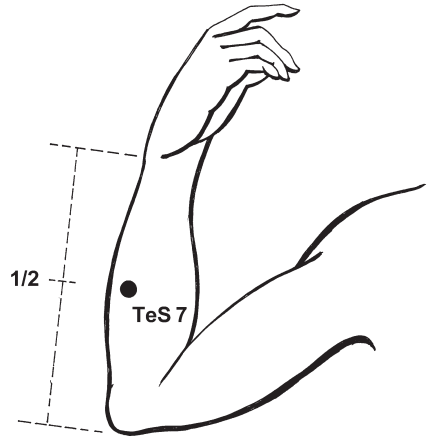
TO 5 – 3 cuny proximálně do zápěstní rýhy, na radiálním okraji kosti loketní (obr. č. 75).

ŽI 37 – 3 cuny distálně od poloviny vzdálenosti mezi šterbinou kolenní a zevním kotníkem (obr. č. 76).

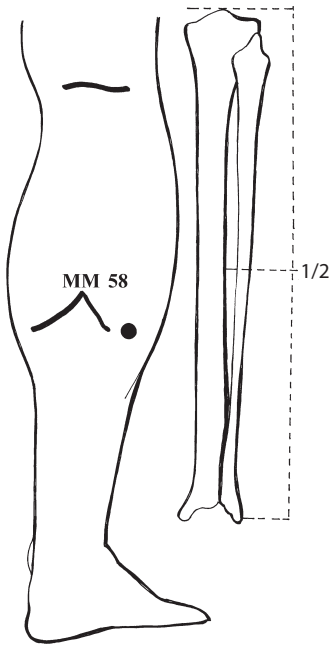
J 6 – 2 cuny distálně od poloviny vzdálenosti mezi kolenní šterbinou a vnitřním kotníkem, uprostřed holenní kosti (obr. č. 77).

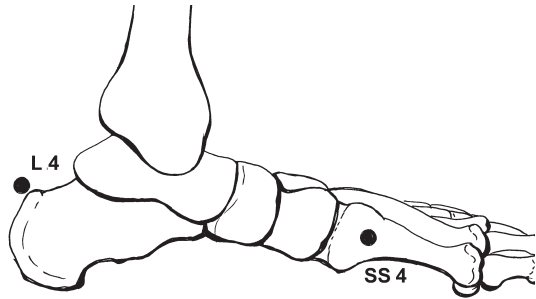
Obr. č. 71 – Body přechodu

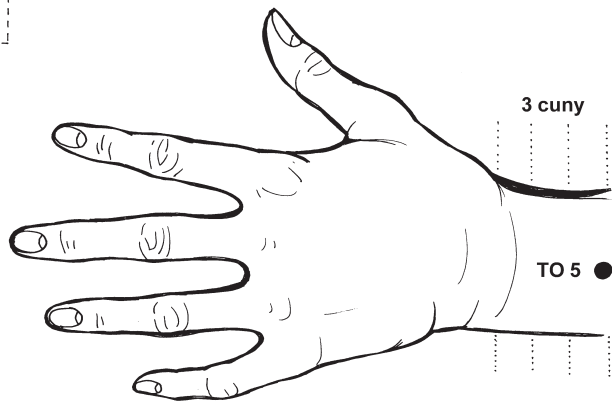
Obr. č. 72 – Body přechodu

Obr. č. 73 – Body přechodu

Obr. č. 74 – Body přechodu

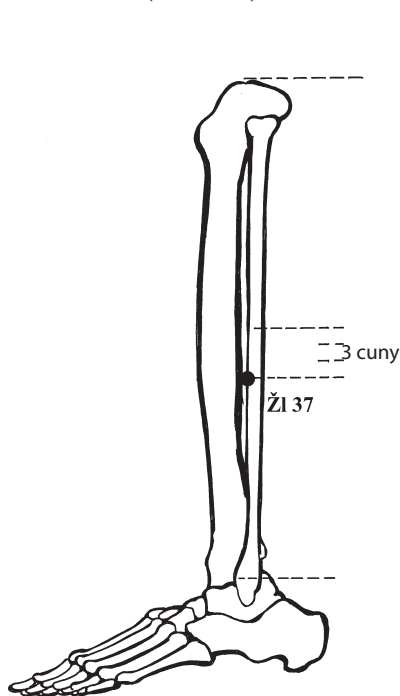
Obr. č. 75 – Body přechodu

P 7 – 2,5 cunu proximálně od distální zápěstní rýhy. Pomůckou někdy bývá manévr, kdy do sebe zaklesneme palec obou rukou a konec ukazováku dosahuje zhruba na místo tohoto bodu. Již jsme si o tomto důležitém bodu jinové oblasti řekli, že je to bod kardinální (obr. č. 71).

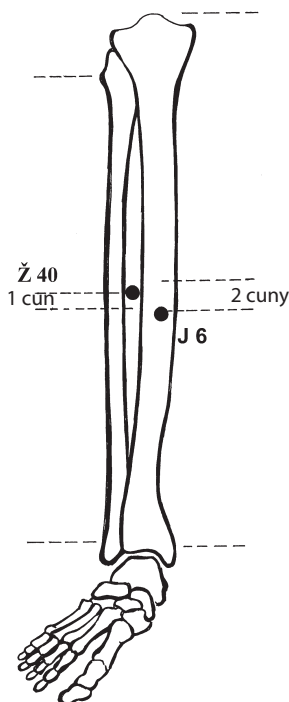
TS 6 – 4 cuny proximálně od distálního konce radia (obr. č. 78).

Ž 40 – 1 cun proximálně od poloviny délky lýtkové kosti, v průběhu dráhy žaludku, tedy 1 cun od hrany kosti holenní (obr. č. 77).

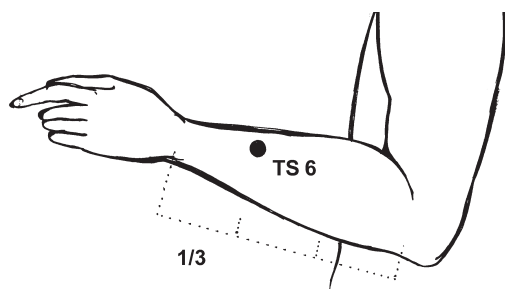
SS 4 – na 1. zápěstní kosti, na proximálním přechodu z diafýzy na epifýzu kosti, z vnitřní strany, v průběhu dráhy sleziny (obr. č. 74).

Obr. č. 76 – Body přechodu

Obr. č. 77 – Body přechodu

Obr. č. 78 – Body přechodu